

1/162- 707/2342

6.7.1999

DOĞRU YOL PARTİSİ	
T.E.M.M. Grup Başkanlığı	
Tarih	6 TEMMUZ 1999
Sayı	1/19-63

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

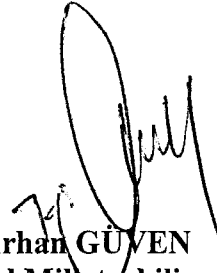
Saygılarımızla.

Nevzat ERCAN
Sakarya Milletvekili
DYP Grup Başkanvekili

Saffet Arıkan BEDÜK
Ankara Milletvekili
DYP Grup Başkanvekili

Turhan GÜVEN
İçel Milletvekili
DYP Grup Başkanvekili

24.8.99

GEREKÇE

Ülkemiz nüfusunun % 40'ı kırsal kesimde yaşamakta ve tarımla uğraşmaktadır. Gerek miras hukukumuz gerekse diğer sosyo-ekonomik sebeplerle son derece küçük ölçekli olan işletme yapısı sebebiyle yaklaşık 4 milyon tarım işletmesi bulunmaktadır. İşletme ölçeğinin küçük olması yanında, tarım sektörünün katma değerinin ve verimliliğinin ülkemizde nisbeten düşük olması tarım sektörünün milli gelire katkısının ve dolayısıyla milli gelirden aldığı payın da çok düşük olmasına yol açmaktadır.

Tarımsal üretimin bir başka özelliği de tabiat şartlarına bağımlı olmasıdır. Gerek sektörel üretim düzeyini gerekse çiftçilerin hayatını doğrudan etkileyen bu özellik maalesef beklenmedik afetler şeklinde sık sık kendini göstermekte ve trilyonlarca TL. zarara yol açmaktadır. Bazen sel, taşkın, dolu v.s. varlığı ile felaketler sebep olan meteorolojik olaylar bazen de kuraklık ve benzeri olaylarla ortaya çıkmaktadır.

Yangın, deprem, fırtına, taşkın, sel, dolu, don, çığ, hastalık ve benzeri daha bir çok tabii afet ve felakete maruz kalan çiftçilerimiz, zaten nisbi olarak çok düşük olan gelirlerini tamamen kaybetmekte ürünleri yanında toprak, canlı hayvan, alet ekipman, tesis ve benzeri üretim vasıtalarını kaybetmekte dolayısıyla aynı zaman da işsiz kalarak iyice yoksullaşmakta ve büyük şehirlere göç etmek zorunda kalmaktadırlar.

Her yıl ülkemizin birçok il ve ilçesinde çok çeşitli tür ve sayıda tabii afet vuku bulmakta can kaybı yanında Trilyonlarca lira madde hasar meydana gelmektedir. Sadece geçtiğimiz günlerde başta Sakarya ve Tokat illerimiz olmak üzere birçok ilimizde meydana gelen sel felaketinin trilyonlarca lira maddi zarara yol açtığı bildirilmiştir. Söz konusu zararları kısmen de olsa karşılamak ve tarımsal üretim zincirini yeniden kurmak amacıyla 1977 yılında 2090 sayılı "Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun" yayımlanarak yürürlüğe girmiş ancak afete uğrayan muhtaç çiftçilere gerekli yardım yeterli miktar ve süratle ulaştırılamamıştır. Anılan kanunda öngörülen fonun yeterli ve sürekli bir gelir kaynağına kavuşturulamaması ve yürütmenin Bakanlar Kurulu eliyle yapılması sonucu bürokratik prosedürün uzaması arzu edilen sonucun alınmasını güçleştirmiştir.

Bu nedenle teklifin hazırlanması ihtiyacı doğmuştur. Hazırlanan teklifle amaçlanan hususa birleştirilmiş, afet fonu için sağlam yüksek ve sürekli bir gelir öngörülmüş, işlemlerin basitleştirilmesi hedeflenmiştir. Teklif ile tabii afetler nedeni ile içinde bulunduğumuz yıl zarara uğramış çiftçilerin yeniden ve süratle üretici durumuna getirilmesi ve bundan sonra meydana gelmesi muhtemel afetlerin zararlarını asgari düzeye indirme amaçlanmıştır.

**TABİİ AFETLERDEN ZARAR GÖREN ÇİFTÇİLERE YAPILACAK
YARDIMLAR HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 20.6.1977 tarihli ve 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanunun 2 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 2- Bu Kanuna göre yapılacak devlet yardımları; kredi açma, borç erteleme, karşılıksız ayni ve nakdi veya teknik yardım yapma, yapılacak veya onarılacak tesislerin maliyetlerine katılma şekillerinden bir veya birkaçı ile olur.

Yardımlarda küçük işletmelerde aile işletmelerine öncelik tanınır.

A) Ürünlerinin, canlı veya cansız üretim araçlarının ve tesislerinin değer itibariyle en az % 30 oranında zarar görmesi, bu zararı diğer tarımsal veya başka gelirleri ile karşılayacak gücü bulunmaması,

B) Ürünlerinin, canlı veya cansız üretim araçlarının veya tesislerinin % 30'dan az zarar görmesi halinde, kredi alma imkanı olmaması, başka geliri bulunmaması, dolayısıyla tarımsal faaliyetlerini devam ettiremeyecek ve geçimini sağlayamayacak duruma düşmesi,

Halleridir.

Karşılıksız yardım, yukarıda belirtilen koşullarda hasar tespit komisyonlarının raporlarına istinaden yapılır. Tesisin onarılması veya yenisinin sağlanmasına katılma, proje tutarının % 70'ini geçemez.

Bu esaslara göre ve bölgeler itibariyle, çiftçilere hangi afetler için, ne gibi ürünleri, canlı veya cansız üretim araçları ve tesisleri için hangi şartlarda ve ne şekilde yardım yapılacağı yönetmelikte açık ve seçik bir şekilde belirtilir.

Zarar ve ziyanların Devletçe herhangi bir suretle karşılanmış olanlara veya tarımsal sigortadan yararlanma imkanı bulunanlara bu Kanun gereğince ayrıca yardım yapılmaz.

MADDE 2- 20.6.1977 tarihli ve 2090 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (A) ve (B) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 3- A) İllerde Vali veya adına görevlendireceği yardımcısının başkanlığında; Defterdar, Tarım İl Müdürü, T.C.Ziraat Bankası Müdürü ve Ziraat Odası Başkanından,

B) İlçelerde, Kaymakam veya adına görevlendirilen vekilinin başkanlığında; İlçe Tarım Müdürü, Mal Müdürü, T.C.Ziraat Bankası müdürü, Ziraat Odası Başkanı ile ilgili muhtarlar ve belediye olan yerlerde çiftçi malları koruma başkanlığından,

MADDE 3- 20.6.1977 tarihli ve 2090 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Fon kurulması ve gelirleri:

Madde 4- Bu Kanun gereğince yapılacak yardımlar ve harcamaları karşılamak üzere bir fon kurulur.

Fon Gelirleri:

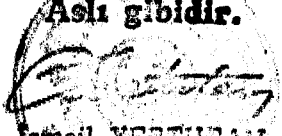
- a) Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bütçesinin yüzde onu,
- b) Akaryakıt tüketim vergisi gelirlerinin binde ikisi,
- c) T.C.Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince kullandırılan zirai kredilerin faiz gelirlerinin yüzde üçü,
- d) Bu Kanun gereğince kullandırılan kredilerin borçlularından tahsil edilecek kredi taksit ve faizleri,
- e) Bağış ve yardımlardan,

Oluşur.

MADDE 4- 20.6.1977 tarihli ve 2090 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde geçen “1000 liradan 5000 liraya kadar” ibareleri “1 milyar liradan 3 milyar liraya kadar” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Aslı gibidir.

İsmail YERTUTAN
Kanunlar ve Kararlar Müdürü